

Tomàs Luis de Victoria : "Vere languior"
"Tenebrae factae sunt"

La vida del més gran polifonista espanyol de la Renaixença, i un dels primers polifonistes mundials de l'època, transcorre entre els anys 1548 o 1550 i el 27 de ^{agost} ~~febrer~~ de 1611 ^{data} en que morí. Nasqué i deixà d'existir en terres castellanes (Àvila i Madrid respectivament). La seva ascendència fou plenament castellana: el pare nascut a Àvila, la mare a Segòvia. Fou fet cristià en la mateixa pica baptismal en la qual rebé el primer sagrament Santa Teresa de Jesús. Fou enterrat a la Catedral avilense i hi fou ^{allí} ~~allí~~.

els primers contactes amb la música.
En el seu si, rebé, amb tota probabilitat,
una instrucció musical seriosa i es
posa en contacte amb la polifonia
religiosa autèntica de porquins de Pres,
Enobedo, Penàlosa, Morals. Guerrero
entre altres.

Vers 1657 s'en va a Roma ^{a l'el·le, de l'el·le}
del "Col·legi germànic" ^{de l'el·le, de l'el·le} Mestre de Capella ^{després de}
Mn. Dom de Montserrat de la capital d'Itàlia
^{estudià a l'el·le, de l'el·le} ~~probable deiseble: micer de Palestina en~~
~~la direcció de la Capella del Col·legi Roma,~~
~~s'ordena de sacerdot als 35 anys aproximada.~~
~~ment i publica a Roma varis de les~~

Excludia també en el Col·legi Romà. Allí com a ^{institutor} ~~conceptor~~ a
els dos fills de Palestina i al propi gran camp, a
aquest gran compositor al Sr. Macci en
la direcció de la Capella ^{de Sant Col. de} d'aquella Institució.
Quan Palestina ^{va} ~~for~~ ^{necessitat} ~~mentre~~ de la Capella Pontificia.
S'ordenà de ~~de~~ ^{També} ~~dentro~~ ^{la} de Sant.

apolarizar.
Vista l'Ordre de l'acordat als 35 anys aproximadament - etc. i per altra etc.

seves obres, així com més tard ^{en} continuà les publi-
cans a Espanya. ^{Thier} Els contactes molt propers
amb el sant Felip Neri, per espai de cinc
anys a sant Girolamo della Carità
d'on ^{un capellà per espai de cent anys}
l'any 1586 ^{el seu oncle un hospitalari} torna a la seva pàtria. El seu reform
durà fins 1592 en que es trasllada de nou a
Roma ^{per espai almenys de tres anys} ~~per~~ fins l'any 1595 ^{doncs} ~~per~~ que rep
definitivament a Espanya amb residència
a Madrid. ^{allí} Obté el càrrec de capellà de l'em-
peratriu Maria, filla de Carles V, que quan
la vida es retira al monestir de les
Descalces Reials, del qual Victoria ^{després} exercí
el càrrec d'organista des de 1606.

[Encara que la figura de Victoria no té

Encara que la figura de Victòria ^(3a) no és
al seu temps, la romanència de les de
Palestrina i Bassus, la seva personi-
-ficat i hi pot equiparar sense cap mena
de dubte.

al nostre país l'obra de Victòria és

residència a Madrid. Allí obté el càrrec
de Capellà de l'emperatriu Maria, filla
de Carlos Cinquè. Aquesta gran esdevingué
vidua es retirà al Monestir de les Des-
calces Reials, del qual Victòria exerceix
després, el càrrec d'oficiària desde 1606.

~~Però que la figura de Victòria~~
Abans de morir encara publicà i reimprimí
un vares obres seves, la última de
les quals fou l'imponderable "Officium
defunctorum". Com havem dit ~~abans~~
ho havem escrit al començament llurà la
seua ànima al Creador el 27 d'Abril de
1611, essent enterrat en la pròpia església de les Descalces Reials

al seu temps la renouanciació de les
de Palestina i Bassus, la personalitat
musical i li pot equiparar sense
cap mena de dubte]. Després de la
publicació i re. impressió de diverses obres
seves la última de les quals és "Offi-
cinerium defunctorum"
i d'exercici arde 1606 el cance-
l·l'organista que ja poc havem esmentat.
entregà la seva ànima al Creator, com
havem dit, el 27 de ~~febrer~~ ^{agost} de 1611, essent
enterrat en l'Església de les Descalces Reals.

A la nostra al nostre país l'obra de Vic-

tòrica ~~publicada~~ ^{publicada} divulgada en
 tota la seva amplada, per ~~primera~~ ^{primera} o ~~la~~ ^{la}
 mercès a l'esforç titànic del nostre Fe-
 lipo Pedrell al qual la casa Breitkopf
 encarregà la publicació i transcripció
 de les obres del gran mestre nicentista.
 No estara de més dir que el nostre il·lustre
 pairà Mons. Higiní Anglés es proposa
 tenir entès, de publicar l'edició ^{definitiva}
 definitiva de ~~aquelles~~ ^{les} matèries.

Lo que subjuga més en les obres de
Victoria és la seva expressivitat meravellosa.

i el seu dramàticisme. Mai la polifonia⁶
choral abans d'ell havia estat ~~potafegada~~
de fer-hi tan fonda i humana. Els seus
responsoris de Setmana Santa són la
prova més fefaent d'aquesta afirmació.

~~Seg~~ d'aquestes obres són cantades avui
per l'admirable agrupament choral
tan sabriament amalfamat per Rein-
hold Schmid. Una d'elles "Vere lan-
guors" ("Ben cert que ha pres damunt
del nostre misèrie, i ha carregat
amb els nostres sofriments...") és
un magnífic exemple de clar, obert i sense
perdre mai una adequació perfecta amb

l'esperit del text, i en la qual els atuniments
armonics fan ~~valer~~ ^{valer} casa d'altra forma
a l'idea de l'autor. Y com de ca un
dia el mestre Francesc Pujol ^{fa un bon treball del que} en les dues
paraules finals de la frase ^{trovem} que vala fusti
digna sustinere Regem la mateixa frase
musical, nota per nota, que en el mo-
tet O Magnum mysterium escaleja les
tres primeres paraules de la frase O beata
Virgo cunctis visceribus merventibus portans do-
minum, venint d'aquesta forma així de
questa forma de fàcil simbòlica la idea
de ~~que~~ ^{que} plament la Creu ^{donc} digna de sostenir
^{a la ben igualtat del qual legirament algun dia s'ha de portar a les mans}

1

Tomás Luis de Victoria : "Vere languor".
"Fenebrae factae sunt".

La vida del més gran polifonista espanyol de la Renaixença, i un dels primers polifonistes mundials de l'època, Francisco, conegué entre els anys 1548 o 1550 i el 27 d'Ago. de 1611, data en que morí. Nasqué i deixà d'existir en Tenesca-
-tellanes (Avila i Madrid respectivament). La seva ascendència fou plenament castellana: el pare nascut a Avila i la mare a Segòvia. Fou fet cristià en

la mateixa pica baptismal en la qual ²
rebe' també el primer sagrament San-
ta Eucaristia de Jesús. Fou escola de la Cate-
dral avilenca, i allí tingué el primer
contacte amb la música. En el
sen si rebe', amb tota probabilitat, una
instrucció musical seriosa i es posà
en contacte amb la polifonia reli-
giosa autèntica de Josquin de Pres,
Escobedo, Penalosa, Morales, Guerrero
entre altres.

Vers ⁵⁶²1657 se'n va a Roma, i allí esdevé
disciple del "Col·legi germànic" d'on fou
més tard, professor. A més d'èsser mestre de Ca-

-pella de "Nostra Dona de Montserrat" ³ de
la capital d'Itàlia, estudià també en
el "Col·legi Romà". En aquesta institució
conegué els dos fills de Palestrina i
també a aquest gran compositor
al qual succeí en la direcció de la Capella
de cant "Col·legi", gran Palestrina fou
elegit de nou, mestre de la Capella
pontificia.

Victòria s'ordenà de sacerdot als trenta
cinc anys aproximadament i publicà
a Roma varies de les seves obres, així
com més tard en continuà l'obra pública.

ció a Espanya. Tingué contactes més ⁴
profitosos amb Sant Felip Neri, per
espai de cinc anys a Sant Fiol-
mo della Carita (que una part tan
important té assignada en la vida
de l'oratori), ~~don~~ ^{don} Victoria fou capellà
per espai de unit anys.

En 1586 el nostre gran polifemista tor-
na a la seva pàtria. El seu regim dura
fins l'any 1592, en que es trasllada de
nou a Roma per espai aproximant
de tres anys. En 1595, doncs, revé defi-
nitivament a Espanya, ~~i fixa la~~ amb

residència a Madrid. Allí obte' el càrrec ⁵
de Capellà de l'Emperatriu Maria, filla
de Carlos cinquè. Aquesta, quan esdevin-
gué vídua es retirà al Monestri de les
Descalces Reials, del qual Victòria exercí
~~el càrrec~~ el càrrec d'organista desde 1606.

abans de morir encara publicà i re-imprimí
varies obres seues, la última de les quals
foi l'imponderable "Officiu de functo-
rum." Com havem escrit al començament,
llurà la seva ànima al Creador el
27 d'aprt de 1611, essent entenat en la
pròpia església de les "Descalces Reials"

x x x

Encara que la figura de Victòria no té al
seu temps, la ressonancia de les de Palestina

i bassos, la seva personalitat s'hi pot ⁶
equiparar sense cap mena de dubte. A
nostre país l'obra de Victòria fou moderna-
ment divulgada en tota la seva ^{amplada},
merci's a l'esforç titànic del nostre ^{venerable mestre} Felip
Pedrell, al qual la casa Breitkopf, encar-
gà la publicació i transcripció de les obres
del gran autor ~~cincentista~~ ^{cincentista}. No sta-
rà de més dir que el nostre il·lustre ^{ara} ~~vegeu~~
Mons. Higiní Anglès es proposa, segons tenim
entès, de publicar l'edició definitiva de les
mateixes.

x x x

Ço que subjuga més en les obres de Vic-

-tòria és la seva expressivitat meravellosa³
i el seu dramatisme. Mai la polifonia
choral havia estat sotraguejada de
faiso tan fonda i humana. Els seus
Responsoris de Setmana Santa són la
prova més fefaent d'aquesta afirma-
ció. Dues d'aquestes obres són cantades
avui per l'admirable agrupament cho-
ral tan sàviament amalfamat per
Reinhold Schmid. Una d'elles, "Vere
langues" ("Ben cert que ha pres damunt
seu les nostres misèries, s'ha cançat
amb els nostres sofriments"), és un

magistral exemple de clar. obscur⁸,
sense perdre mai una adequació perfecta
amb l'esperit del text, i en la qual
els atreviments harmònics, fan d'al-
-çaprem a la idea de l'autor. Y, com deia
un dia el Mtre. Francesc Pujol, ~~segons~~
~~desparables finals de~~ (a la personalitat
del qual segurament algun dia es farà la
justícia que mereix) referint-se a aquest
responsori: "en les dues paraules finals
de la frase qual sola fuisti digna sustine-
re Regem ^{trovem} la mateixa frase musical, in-
ta per nota, que en el motet O Magnum
Mysterium es alça les tres primeres

temps ^{propres} et examina les compositions. De
moment et donnera un an de temps pour
présenter les. Y après on forcera la
maîtrise que a tous les va pour
forcader avec autres choses. Si V. en
vaquis per alguna neggerencia referre
a un suplent ~~de~~ (en cas que la vera referre
for negativa altre vegada) Si alguna muer.
Si V. accepta's no m' faltaria un membre

per un' ora - Amici! L'ora per la
lavori la sera prima rispetto Kienke da un
a un' ora e a un' ora e a un' ora -
m. a. m.

TOMÀS LUIS DE VICTORIA: Vere Languores. Tenebrae factae sunt.

La vida del més gran polifonista espanyol de la Renaixença i un dels primers polifonistes mundials de l'època, transcorregué entre els anys 1548 ó 1550 i el 27 d'agost de 1611, data en què morí. Nasqué i deixà d'existir en terres catalanes (Àvila i Madrid, respectivament). La seva ascendència fou plenament castellana: el pare nascut a Àvila i la mare a Segòvia. Fou fet cristià en la mateixa pica baptismal en la qual rebé també el primer sagrament Santa Teresa de Jesús. Fou escolà de la Catedral avilenca, i allí tingué els primers contactes amb la música. En el seu si rebé, amb tota probabilitat, una instrucció musical seriosa i es posà en contacte amb la polifonia religiosa autèntica de Josquin des Pres, Escobedo, Peñalosa, Morales, Guerrero, entre altres.

Vers 1567 se'n va a Roma, i allí esdevé deixeble del Col·legi Germànic, d'on fou, més tard, professor. A més d'ésser mestre de capella de Nostra Dona de Montserrat de la capital d'Itàlia, estudià també en el Col·legi Romà. En aquesta institució conegué els dos fills de Palestrina i també aquest gran compositor, al qual succeí en la direcció de la capella de l'esmentat Col·legi, quan Palestrina fou elegit de nou Mestre de la Capella Pontifícia.

Victòria fou ordenat sacerdot als 35 anys aproximadament i publicà, a Roma, diverses de les seves obres, així com més tard en continuà la publicació a Espanya. Tingué contactes molt profitosos amb Sant Felip Neri per espai de cinc anys a Sant Girolamo della Carità (que una part tant important té assignada en la naixença de l'Oratori), d'on Victòria fou capellà per espai de vuit anys.

En 1586 el nostre gran polifonista torna a la seva pàtria. El seu sojorn dura fins l'any 1592 en què es trasllada de nou a Roma per espai aproximadament de tres anys. En 1595, doncs, retorna definitivament a Espanya, amb residència a Madrid. Allí obté el càrrec de capellà de l'emperatriu Maria, filla de Carlos Vè. Aquesta, quan esdevingué vídua, es retirà al Monestir de les Descalces Reials, del qual Victòria exercí el càrrec d'organista des de 1606.

Abans de morir, encara publicà i reimprimí diverses obres seves, l'última de les quals fou l'imponderable Officium defunctorum. Com hem escrit al començament, lliurà la seva ànima al Creador el 27 d'agost del 1611, essent enterrat a la pròpia església de les Descalces Reials.

& & &

Encara que la figura de Victòria no té, al seu temps, la ressonància de les de Palestrina i Lassus, la seva personalitat s'hi pot equiparar sense cap mena de dubte. Al nostre país, l'obra de Victòria fou modernament divulgada amb pota la seva amplitud, gràcies a l'esforç titànic del nostre venerable mestre Felip Pedrell, al qual la casa Breitkopf encarregà la publicació i transcripció de les obres del gran autor cinc-centista. No estarà de més dir que el nostre il·lustre Monsenyor Higiní Anglès es proposa ara, segons ^{se'ns informa} ~~tenim entes~~, de publicar l'edició definitiva de totes les seves obres.

& & &

El que subjuga més en ^{música} ~~les~~ obres de Victòria és la seva expressivitat meravellosa i el seu dramatisme. Mai la polifonia ~~polifonia~~ ~~la~~ choral no havia estat sotraguejada de faiso tan fonda i humana. El seus Responsoris de Setmana Santa són la prova més fefaent d'aquesta afirmació. Dues d'aquestes obres són cantades avui per l'admirable agrupament choral tan saviament amalgamat per Reinhold Schmid. Una d'elles, Vere languores (" Ben cert que ha pres damunt seu les nostres misèries, s'ha carregat amb

els nostres sofriments..."), és un magistral exemple de clar-obscur, sense perdre mai una adequació perfecta amb l'esperit del text, i en la qual els atreviments harmònics fan d'alçaprem a la idea de l'autor. I, com deia un dia el mestre Francesc Pujol, (a la personalitat del qual segurament algun dia es farà la justícia que es mereix) tot referint-se a aquest responsori: "En les dues paraules finals de la frase Quae sola fuisti digna sustinere Regem, trobem la mateixa frase musical, nota per nota, que en el motet O magnum Mysterium exalça les tres primeres paraules de la frase O beata Virgo cuius viscera meruerunt portare Dominum, reunint així de faiso simbòlica la idea ~~de~~ que solament la Creu fou digna de sostenir el Rei del cel i d'ésser únicament mereixedora la Verge de portar en el seu si Nostre Senyor Jesucrist".

L'altra responsori Tenebrae factae sunt és d'un realisme escruixidor, d'un poder descriptiu de força extraordinària, impossible d'ésser superat. La mort en Creu del nostre Redemptor hi és, podríem dir, relatada amb una veritat i al mateix temps amb una unció incomparables, tenint en compte els mitjans de què es serví el seu autor. És aquest un fragment davant del qual l'anàlisi dissecadora hi sobra, tanta és la gran emoció que es desprèn de la sublim escena.

Lluís Maria Millet

18.8.1965

TOMÀS LUIS DE VICTORIA: Vere Languores. Tenebrae factae sunt.

La vida del més gran polifonista espanyol de la Renaixença i un dels primers polifonistes mundials de l'època, transcorregué entre els anys 1548 ó 1550 i el 27 d'agost de 1611, data en què morí. Nasqué i deixà d'existir en terres catalanes (Àvila i Madrid, respectivament). La seva ascendència fou plenament castellana: el pare nascut a Àvila i la mare a Segòvia. Fou fet cristià en la mateixa pica baptismal en la qual rebé també el primer sagrament Santa Teresa de Jesús. Fou escolà de la Catedral avilenca, i allí tingué els primers contactes amb la música. En el seu si rebé, amb tota probabilitat, una instrucció musical seriosa i es posà en contacte amb la polifonia religiosa autèntica de Josquin des Pres, Escobedo, Peñalosa, Morales, Guerrero, entre altres.

Vers 1567 se'n va a Roma, i allí esdevé deixeble del Col·legi Germànic, d'on fou, més tard, professor. A més d'ésser mestre de capella de Nostra Dona de Montserrat de la capital d'Itàlia, estudià també en el Col·legi Romà. En aquesta institució conegué els dos fills de Palestrina i també aquest gran compositor, al qual succeí en la direcció de la capella de l'esmentat Col·legi, quan Palestrina fou elegit de nou Mestre de la Capella Pontifícia.

Victòria fou ordenat sacerdot als 35 anys aproximadament i publicà, a Roma, diverses de les seves obres, així com més tard en continuà la publicació a Espanya. Tingué contactes molt profitosos amb Sant Felip Neri per espai de cinc anys a Sant Girolamo della Carità (que una part tant important té assignada en la naixença de l'Oratori), d'on Victòria fou capellà per espai de vuit anys.

En 1586 el nostre gran polifonista torna a la seva pàtria. El seu sojorn dura fins l'any 1592 en què es trasllada de nou a Roma per espai aproximadament de tres anys. En 1595, doncs, retorna definitivament a Espanya, amb residència a Madrid. Allí obté el càrrec de capellà de l'emperatriu Maria, filla de Carlos Vè. Aquesta, quan esdevingué vídua, es retirà al Monestir de les Descalces Reials, del qual Victòria exercí el càrrec d'organista des de 1506.

Abans de morir, encara publicà i reimprimí diverses obres seves, l'última de les quals fou l'imponderable Officium defunctorum. Com hem escrit al començament, lliurà la seva ànima al Creador el 27 d'agost del 1611, essent enterrat a la pròpia església de les Descalces Reials.

& & &

Encara que la figura de Victòria no té, al seu temps, la ressonància de les de Palestrina i Lassus, la seva personalitat s'hi pot equiparar sense cap mena de dubte. Al nostre país, l'obra de Victòria fou modernament divulgada amb tota la seva amplitud, gràcies a l'esforç titànic del nostre venerable mestre Felip Pedrell, al qual la casa Breitkopf encarregà la publicació i transcripció de les obres del gran autor cinc-centista. No estarà de més dir que el nostre il·lustre Monsenyor Higiní Anglès es proposa ara, segons ^{són informats} ~~tenim entès~~, de publicar l'edició definitiva de totes les seves obres.

& & &

El que subjuga més en les ^{música} ~~obres~~ de Victòria és la seva expressivitat meravellosa i el seu dramatisme. Mai la polifonia ~~la~~ ^{la} choral no havia estat sotraguejada de faiso tan fonda i humana. El seus Responsoris de Setmana Santa són la prova més fefaent d'aquesta afirmació. Dues d'aquestes obres són cantades avui per l'admirable agrupament choral tan saviament amalgamat per Reinhold Schmid. Una d'elles, Vere languores (" Ben cert que ha pres damunt seu les nostres misèries, s'ha carregat amb

els nostres sofriments..."), és un magistral exemple de clar-obscur, sense perdre mai una adequació perfecta amb l'esperit del text, i en la qual els atreviments harmònics fan d'alçaprem a la idea de l'autor. I, com deia un dia el mestre Francesc Pujol, (a la personalitat del qual segurament algun dia es farà la justícia que es mereix) tot referint-se a aquest responsori: "En les dues paraules finals de la frase Quae sola fuisti digna sustinere Regem, trobem la mateixa frase musical, nota per nota, que en el motet O magnum Mysterium exalça les tres primeres paraules de la frase O beata Virgo cuius viscera meruerunt portare Dominum, reunint així de faiso simbòlica la idea ~~de~~ que solament la Creu fou digna de sostenir el Rei del cel i d'ésser únicament mereixedora la Verge de portar en el seu si Nostre Senyor Jesucrist".

L'altra responsori Tenebrae factae sunt és d'un realisme escriuidor, d'un poder descriptiu de força extraordinària, impossible d'ésser superat. La mort en Creu del nostre Redemptor hi és, podríem dir, relatada amb una veritat i al mateix temps amb una unció incomparables, tenint en compte els mitjans de què es serví el seu autor. És aquest un fragment davant del qual l'anàlisi dissecadora hi sobra, tanta és la gran emoció que es desprèn de la sublim escena.

Lluís Maria Millet

18.8.1965